
KISKÖRE VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

2023. JÚNIUS

Jóváhagyva Kisköre Város Önkormányzata Képviselő-testületének 87/2023. (VI.20) Kt. számú határozatával

TARTALOMJEGYZÉK

1.	BEVEZETÉS	4
1.1.	Előzmények és a megbízás ismertetése	4
1.2.	A fejlesztési környezet	4
2.	VIZSGÁLATOK ÖSSZEFOGLALÁSA	6
2.1.	Térségi kapcsolatok és szerepkör	7
2.2.	Demográfia és települési társadalom	7
2.3.	Gazdaság	8
2.4.	Táji és természeti adottságok	8
2.5.	Zöldfelületi rendszer	8
2.6.	Épített környezet	10
2.7.	Környezetvédelem	10
2.8.	Közlekedés és közművek	10
2.9.	SWOT	11
2.9.1.	GAZDASÁG, TURIZMUS	11
2.9.2.	KÖZLEKEDÉS	12
2.9.3.	TERMÉSZET(védelem)	12
2.9.4.	TÁRSADALOM, HUMÁN INFRASTRUKTÚRA	14
3.	JÖVŐKÉP	14
3.1.	A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan	16
3.2.	A város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan	18
3.3.	A településfejlesztési elvek	19
4.	CÉLOK	19
4.1.	település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	20
4.2.	Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása	22
4.2.1.	TÉRSÉGI SZEREPKÖR // EXPEDÍCIÓS SZEREP	22
4.2.2.	VÁROSÍASODÁS -VÁROSI SOKSZÍNŰSÉG	26
4.2.3.	KULTÚRA FEJLESZTÉSE	28
4.2.4.	GAZDASÁG / SZOLGÁLTATÁS / KERESKEDELEM / TURIZMUS	33
4.2.5.	A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata	36
5.	KINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ	37
5.1.	A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	37

5.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	37
5.2.1. Javasolt településszerkezeti változások	37
5.2.1.1. A területfelhasználás módosítására vonatkozó javaslatok	37
5.2.1.2. A településszerkezeti átalakulásokhoz kapcsolódó közlekedési javaslatok	38
5.2.1.3. Egyéb, a települési sajátosságokat és környezeti minőséget óvó, javító intézkedések	38
5.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	39
6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE	40
6.1. A Koncepció megvalósítását szolgáló eszköz és intézményrendszer	40
6.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére	41

1. BEVEZETÉS

1.1. ELŐZMÉNYEK ÉS A MEGBÍZÁS ISMERTETÉSE

Kisköre és a Tisza-tó térsége egyaránt számos országos szintű fejlesztés helyszíne. Az települési önkormányzat ezeket a fejlesztéseket alapul véve határozta el 2020-ban, hogy a fejlődés következő fázisait a településfejlesztési és településrendezési eszközeik között fellelhető hiányok feloldásával és a meglévő, de időközben felülvizsgálatra szoruló eszközök újratervezésével fogja felkészíteni a jövőre.

Kisköre település a településfejlesztési és településrendezési eszköztárának kiegészítése és felülvizsgálata mellett döntött, melynek részeként valósult meg a hosszú távra – 10 évet meghaladó időszakra – szóló Településfejlesztési Konceptió, azaz a jelen dokumentum.

Kisköre Város Településfejlesztési Konceptiójának elkészítése során a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet alapján, annak 2. mellékletében meghatározott tartalmi elvárások lettek alapul véve.

A település a korábbi időszakban már elkészítette integrált településfejlesztési stratégiáját (ITS), mely a klasszikus tervezési hierarchiában a Településfejlesztési Konceptióban foglaltak megvalósulását támogató eszköz. Jelen állapotban a TK elkészítésében az ITS célrendszere iránymutató, de a jelenlegi állapotok és a megalapozó vizsgálatok eredményei alapján kerültek meghatározásra.

A lakossági igények és állapotok felmérésére a tervezés kezdeti fázisában egy workshop került megrendezésre a civil szervezetek, képviselők és lakosok bevonásával. A workshop eredményeit feldolgozva kerültek kidolgozásra a SWOT analízisek és a célrendszer meghatározásai.

A munka alapvető célkitűzése, hogy Kisköre város megfelelően pozícionálja magát hazai és nemzetközi szinten, valamint biztosítsa helyét a Tisza-tó térség fejlődésében. Ehhez elengedhetetlen, hogy beazonosítsa azokat az egyéni és egyedi tényezőket, amelyeket fejlesztve versenyképes maradhat, versenyelőnyökhöz juthat. Az Országos Fejlesztési- és Területfejlesztési Konceptióban (OFTK) meghatározásra kerültek a legfontosabb célkitűzések, kimondva, hogy a városok és térségeik az ország gazdasági növekedésében és területi fejlődésében meghatározó szerepet játszanak. Az OFTK-hoz illeszkedve elkészült a Heves megyei Területfejlesztési Konceptió, amelyek keretet adnak a településfejlesztési

elképzeléseknek. Ezekhez illeszkedve készült el Kisköre Város Településfejlesztési Konceptiója.

1.2. A FEJLESZTÉSI KÖRNYEZET

Az elmúlt évek jól példázzák, hogy a települések a felgyorsult világ által támasztott kihívásokra kell, hogy reagáljanak. A COVID-19 világjárvány hatásai folyamatos társadalmi és működési változásokhoz vezettek, melyek végső hatását még nem tudjuk pontosan meghatározni. Az egyik legfontosabb tényező az emberek és emberi kapcsolatok megváltozása, illetve annak bizonyossága, hogy a modern korban is lehetnek olyan megpróbáltatások, melyekre csak határozott fellépéssel és összefogással lehet reagálni. Ezen folyamatok kezelésében kiemelkedő szerepe jutott a városoknak, mint szervezeteknek. Ezt a szerepkört ugyan reméljük, hogy többet nem kell felvenni, mégis arra kell felkészíteni magunkat és a városi működéseket, hogy egy hasonló helyzetben a korábbiakból tapasztalati előnyt kovácsolva még hatékonyabban tudjanak majd helyt állni.

Napjaink gazdasági környezete szintén olyan kiszámíthatatlan jövőképet fest fel, melyre nem lehet fix stratégia mentén alkalmazkodni. Az elmúlt években jelentős világgazdasági átalakulások zajlottak, melyek célja a gazdasági válság okozta kihívásoknak való megfelelés, az abból való kilábalás volt. Tágabb kitekintésben lemondható, hogy a világgazdasági szereplők helyzete jelentős átalakuláson ment át. Európa korábbi meghatározó ipari termelési szerepköre egyre csökkent, illetve a fejlesztések terén is a keleti államok kerültek – ismét – előtérbe. Természetesen ezt a folyamatot érzékelték a világ és folyamatos próbálkozások vannak a kiegyenlített fejlődésre.

Magyarország települései között az elmúlt időszakban szintén területi differenciálódás volt megfigyelhető. A központi területek fejlődése volt megfigyelhető, míg a peremterületek leszakadtak. Ennek nagy szerepe lett az ingatlanárak változásához kötődő spekulációs ingatlanfelvásárlásoknak is, melyek mögött valós, tágabb szektorra vonatkozó fejlesztési elképzelés nem volt megfigyelhető, valamint így a fejlesztői közeg is a helyi léptékből kilépett.

Másik fókuszterülete a világ átalakulásának a klímaváltozás kihívásaihoz történő adaptáció és a folyamatokban a szubszidiaritás elvével összhangban történő cselekvések és azok ösztönzésének kidolgozása. Ennek eredményeképpen a településeknek is ki kell venniük a részüket a társadalom környezettudatosságra történő ösztönzéséből. A fenntarthatósági szemléletet nem csak környezeti, de társadalmi és gazdasági értelemben is érvényre kell

juttatni. Az országban kiemelkedő tevékenységet folytat ilyen tekintetben Heves Megye Állami Főépítési Hivatala a települések számára történő szemléletformáló tevékenységével.

A fenntarthatósággal párhuzamosan egyre inkább előtérbe kerül az egészségtudatosság, amely magával vonzza az élelmiszergazdaság felértékelődését is. A térség a közeljövőben várhatóan nagy változásokon fog keresztül menni, melyben az aktív és passzív rekreációnak egyaránt kiemelkedő szerep juthat. Ezen felül a területek mezőgazdasági potenciálja további előnyhöz juttathatja a térséget.

Jelenleg is érződik a hatása annak a folyamatnak, melynek hatására várhatóan tovább fog erősödni az energetikai függőség csökkentése. Ennek eléréséhez komplex ágazati stratégiákat kell majd megvalósítani a megújuló energiaforrások bevonásával is, de minden esetben elmondható, hogy Kisköre jelentős szerepet élvez ebben a témakörben.

Mindezekre a kihívásokra kell Kiskörének reagálnia és további fejlődési irányokat megszabnia. A fejlődés középpontjában mindig az embernek kell állnia, de azzal a szemlélettel, hogy a környezetének alakításával együtt kell komplexen tervezni és cselekedni.

A XX. század második felének fejlesztései a XXI. századra váltak széles körben elérhetővé. A infokommunikációs rendszerek adta lehetőségek olyan újfajta tudást hoznak be a hétköznapi életünk és működésünk során, melynek köszönhetően az IT szektor elemeit is az alap infrastruktúra hálózatok között kell már említeni. Ennek a folyamatnak a közeljövőben – várhatóan – hatalmas hatása lesz a legtöbb szegmensben, de talán leghamarabb a közlekedésben fog jelentkezni. Közlekedés alatt egyaránt értjük a közlekedési eszközök fejlesztését, de sokkal hangsúlyosabban az emberek viszonyát a közlekedéshez. Várhatóan kevesebb szükséges és lehetséges közlekedést tehetünk majd meg.

Az ipari forradalom óta megfigyelhető, hogy a technikai fejlesztések és a folyamatok optimalizációja egymást követő ciklusokban megy végbe. A jelenkor várhatóan a korábbi fejlesztések adta lehetőség beépítéséről fog szólni a mindennapi működésükbe. Ez egyaránt ki kell, hogy fejtse hatását a települési környezetben is. A korábbiak szem előtt tartásával itt is az emberközpontúságból kiindulva várhatóan új alapokra helyeződik a gazdasági szerkezetek városi jelenléte. Várhatóan sokkal nagyobb igény fog mutatkozni a tudásalapú

A térségre és az egész országra egyaránt jellemző, hogy vidékről a városokba, a fejletlen vagy kevésbé prosperáló térségekből a fejlettebb erőközpontokba való beköltözés várhatóan a jövőben is folytatódni fog. Mindezek mellett az egyre sűrűbb városi térségekből egyre

nagyobb igény fog jelentkezni az ezzel párhuzamosan felértékelődő természetközeli, szolgáltatások mégis kínáló térségekre.

2. VIZSGÁLATOK ÖSSZEFOGLALÁSA

A településfejlesztési Konceptió elkészítésével párhuzamosan készült el a várost érintő településrendezési eszközök megalapozottságát és alátámasztottságát biztosító vizsgálati tervcsomag, melynek összefoglaló megállapításait és a fejlesztési vonatkozásait tartalmazza ez a fejezet.

Kisköre 2005-ben kapta meg a városi rangot. Ez egy tudatos településrendezési folyamat eredménye, melynek során 1984-ben Heves nagyközséget, 1989-ben Pétervására és Füzesabony nagyközséget várossá nyilvánították. Majd az 1990-es évek végétől felgyorsult ez a folyamat, 1992-ben Lőrinci, 2004-ben BÉlapátfalva, 2005-ben Kisköre, 2013-ban Verpelét és Gyöngyöspata is város lett. Kisköre esetében ez a transzformáció valós funkció nélküli állapotból emelte ki. Az urbanizáció foka a falusias jellegű településekre jellemző mértékű. Ennek egyik fő oka a városi vonzáskörzet és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások és intézményrendszer hiányossága.

2.1. TÉRSÉGI KAPCSOLATOK ÉS SZEREPKÖR

A település a térségen belül betöltött szerepkörében meghatározó a Kiskörei vízerőmű és a turizmushoz kapcsolódó fejlesztések eredményei, mint pl. a hajókikötő, vagy a kilátó. Ezek a jelenlegi állapot meghatározó elemei. Ezen felül az elhelyezkedésből adódóan a teljes Tisza-tó térség életében is meghatározó szerepet tölthet be a település.

Mindezek mellett a területen belül a város érzékenységét jól példázza, hogy a kiemelten tekint a hátrányos helyzetűekre, a kihívásokkal élőkre és a globális tekintetben is egyre nagyobb hangsúlyt kapó csökkent képességűekre, illetve a lakosság érzékenyítésére.

A lehetőségekhez mérten a város folyamatosan javítja a vonzásterületek felé irányuló a közlekedési kapcsolatait, a szolgáltatások minőségi fejlesztése során pedig egyaránt figyelembe veszi a város vonzáskörzetéből érkező ügyfelek és a megjelenő helyi vállalkozások igényeit is. Kisköre e fejlesztések révén erősítheti foglalkoztatási, gazdasági, társadalmi és kulturális szerepét térsége vonatkozásában.

Általánosságban elmondható, hogy a Tisza-tó térsége a jövőbeni fejlődési lehetőségeket figyelembe véve a térségi szemlélet mentén, összefogásban tud elérni kimagasló fejlődést.

Ahogy a kiemelt turizmussal rendelkező területeken ez már megfigyelhető, ha a térség ilyen arányú fejlődése bekövetkezik, akkor egy kétévszakos állapot tud létrejönni. Ebben a nyári hónapokban rendkívül megnövekedett terhelés éri a települést, mely a téli hónapokban extra problémákat szül. A folyamatot nem megfékezni, hanem racionális döntések mentén kordában tartani szükséges.

A városi rangra emelkedés alapja nem a térségi szerepéből adódott a településnek. A vonzáskörzete legfeljebb a szomszédos településekre terjed ki.

A környező települések adottságait és lehetőségeit is figyelembe véve a térség differenciált fejlesztésére van szükség, hogy a fejlődés inkább egymást erősítő és ne hogy gátló tényezők legyenek.

2.2. DEMOGRÁFIA ÉS TELEPÜLÉSI TÁRSADALOM

A településre a természetes szaporulat és a migrációs folyamatokat is figyelembe véve, folyamatos és közel egyenletes fogyás jellemző. Ennek mértéke az országos, régiós, megyei és járási értékeket is meghaladta. A munkanélküliségi ráta lényegesen a városi átlag alatt van. A magas- illetve alacsony jövedelműek aránya a városok átlaga alatt van.

A településen középiskola, szakorvosi ellátás, kórház, időskorúak otthona, uszoda és felsőoktatási képzés nem található.

Általánosságban elmondható, hogy a korszerű bevándorlást és népességmegtartást támogató körülmények csak hiányosan lelhetőek fel, mely az egész térségre jellemző állapot.

2.3. GAZDASÁG

Kiskörén 2019-ben összesen 319 vállalkozást regisztráltak, az ezer lakosra jutó vállalkozások száma (115) jóval alacsonyabb a megye városainak átlagánál (178). A város gazdasági súlya elmarad népességarányától. Legnagyobb részben az 1-9 fős mikrovállalkozások képviseltetik magukat a településen.

A szolgáltatások aránya a megyei átlaghoz képest 12%ponttal elmarad.

A település nem rendelkezik ipari parkkal.

A vizsgálatokból elmondható, hogy az országos átlag alatti növekedés figyelhető meg a településen a vállalkozások tekintetében.

2.4. TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK

Kisköre a Tisza-tó partján, Heves megye déli részén helyezkedik el, közigazgatási területe 68,42 négyzetkilométer. Az Alföld nagytáj, azon belül a Hevesi-ártér kistáj területén található.

Természeti szempontból kiemelkedő a Tisza-tó megléte, és a kapcsolódó csatornák egyaránt.

2.5. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER

Kisköre település szerkezeti tervében közparkként kijelölt, és valóban rekreációra alkalmas parkként funkcionáló területei nem haladják meg az 5000 négyzetmétert, vagyis az egy főre jutó közhasználatú zöldfelület nagyjából 0,6 négyzetméter, ami kiugróan alacsonynak számít.

Ezt a képet árnyalja egyrészt a Tisza-tó közelsége és az ehhez kapcsolódó strand, part menti kerékpárút és egyéb rekreációs lehetőségek, valamint a természeti közeg klimatizáló hatása. Azonban fontos kiemelni, hogy a város és a víz kapcsolata nem megfelelően kiaknázott, a terv készítése során tartott workshopon felmerült, hogy a helyiek ritkán járnak le a tóhoz a nem megfelelő kiépítettség miatt.

A Kiskörére jellemző falusias beépítés is hozzájárul a zöldfelületek jelenlétéhez, de nem ad hozzá a közhasználatú zöldterületek számához.

2.6. ÉPÍTETT KÖRNYEZET

A településre nem jellemző a védett építészeti értékek megjelenése. Helyi védelem alatt álló épületek és szobor található a településen, valamint rendelkezik tájházzal. A közelmúltban lezajlott beruházásoknak köszönhetően modern épületek jelentek meg a településen. Egységes arculattal még nem rendelkezik a település, de törekvéseket tesz ennek elérése érdekében.

2.7. KÖRNYEZETVÉDELEM

Kisköre területén jelentős kibocsátással járó ipari terület, vállalkozás nem található. A környezeti elemekre a mezőgazdaság és az erőmű tevékenységéhez kapcsolódó léghábelek fejtik ki a legnagyobb hatást.

Az önkormányzat nem rendelkezik a helyi környezet védelméről szóló rendelettel.

2.8. KÖZLEKEDÉS ÉS KÖZMŰVEK

A vízi- és energiaközművek a település belterületén a jelenlegi igényeknek megfelelően kiépültek. A szennyvízelvezetés a modern városépítésnek nélkülözhetetlen és egyik legalapvetőbb tényezője. A település kiépített ivóvízhálózattal rendelkezik. Az ivóvíz ellátása a helyi vízműkutakról történik. A vízszolgáltatás útján a fogyasztóhoz vezetett ivóvizet a felhasználása után szükséges elvezetni és megfelelően tisztítani. A szennyvízcsatornák előbb összegyűjtik a keletkezett szennyvizet, majd azokat a szennyvíztisztító telepre vezetik, ahol a megfelelő tisztítás után a befogadóba kerül bevezetésre.

A vezetékes energiahordozók közül a villamos energia és a földgáz áll rendelkezésre. A nem vezetékes, hagyományos energiahordozók szerepe sem figyelmen kívül hagyható a települési energiaellátásban. A nem vezetékes energiahordozók közé tartozik a szén, fa, olaj, PB-gáz. A vezetékes energiahordozók rendelkezésre állása a korszerű, környezetbarát energiaellátását lehetővé teszi. A villamos energiát, mint vezetékes energiahordozót elsődlegesen világításra és erőátviteli célú, vagy technológiai célú energiaigények kielégítésére használják. A földgáz közvetlen hasznosításával komplex módon a termikus energiaigények kielégítését biztosítja, távhő a településen nincs jelen. Megújuló

energiaforrások hasznosítása tekintetében a vízi-, nap- és geotermikus energia áll rendelkezésre.

2.9. SWOT

A SWOT egy hatékony elemzési technika, melynek segítségével elemezhetjük és megérthetjük a településen lezajló folyamatokat és kialakult állapotokat.

A mozaikszó a Strengths – erősségek, Weaknesses – gyengeségek, Opportunities – lehetőségek, Threats – veszélyek szavakból áll.

Ezt a négy területet a SWOT elemzés 2 külön kategóriába rendezi:

Belső tényezők – ezekre van ráhatásunk. Ide tartoznak az erősségek (S) és a gyengeségek (W).

Külső tényezők – ezekre nincs közvetlen ráhatásunk, mert a hatáskörünkön kívül esnek. Ilyenek a lehetőségek (O) és a veszélyek (T).

2.9.1. GAZDASÁG, TURIZMUS

BELSŐ TÉNYEZŐK:

S-ERŐSSÉGEK

- Agrárium, mint gazdasági erő.
- Tisza Erőmű jelenléte.
- Felértékelődő ingatlanállomány.
- Kiegyensúlyozott önkormányzati gazdálkodás.
- Tisza-tó meglévő természetközeli adottságai, kiépült turisztikai infrastruktúra.

W-GYENGESÉGEK

- Kedvezőtlen közlekedés-hálózati helyzet, nehézkes elérhetőség.
- Nincs helyi befektető és vállalkozó réteg.
- Állattenyésztés megszűnt.
- Szakképzett munkaerő hiánya.
- Monokultúrás növénytermesztés az agráriumban.
- Hiányos intézményhálózat, alacsony szolgáltatási színvonal.
- Gyenge „helyi érdekű” gazdaság.
- Hiányzó települési jövőkép.
- Gyenge városmarketing tevékenység.
- Ipari szektor hiányzik.
- Hagyományos kiskereskedelem alacsony versenyképessége.

- A termálvíz hasznosítása érdekében megépült "pavilonosor" befejezetlenül áll az üdülőterületek között, állapota balesetveszélyes, emellett jelentős mértékben rontja a település utcaképét.

KÜLSŐ TÉNYEZŐK:

O-LEHETŐSÉGEK

- Térségi fejlesztések kapujában álló Tisza-tó.
- Egyre nagyobb figyelem a környékre.
- EU források bevonása az alapellátó infrastruktúra fejlesztési feladatokhoz.
- Számos potenciális befektetési helyszín.
- Megújuló energiahordozók közül a napenergia és a geotermikus energia hasznosítási lehetősége.
- Termálkút megléte.

T-VESZÉLYEK

- A térségfejlesztés 'áldozata' és nem partnere lesz a település.
- A felmerülő fejlesztési igényeket nem tudja tudatosan irányítani a település.
- Fejlesztések a gazdasági dekonjunktúra miatt lelassulnak.
- Erős térségi versenyhelyzet a befektetések/fejlesztések vonzásában.

2.9.2. KÖZLEKEDÉS

BELSŐ TÉNYEZŐK:

S-ERŐSSÉGEK

- Tisza-tavi vízi közlekedés központja.
- Közúti felújítások zajlanak.
- Vasúti kötőpályás rendszerben szereplő megálló.
- EUROVELO hálózat érintettség.

W-GYENGESÉGEK

- Vasúti állomány rossz állapota.
- Főváros vasúton csak átszállással érhető el.
- Rossz közúti kapcsolat a környező településekkel.
- Hiányzó szakaszok az útfelújításban.

KÜLSŐ TÉNYEZŐK:

O-LEHETŐSÉGEK

- vízi közlekedés fejlődésére lehet számítani
- megvalósuló fejlesztések kiszolgálása a lokális közlekedési pályák felújítását és a közlekedési területek megújulását eredményezik

T-VESZÉLYEK

- megnövekedő látogatottságtól a városi útpályák minősége rohamosan leromolhat

2.9.3. TERMÉSZET(VÉDELEM)

BELSŐ TÉNYEZŐK:

S-ERŐSSÉGEK

- Tisza-tó közelsége.
- Természeti környezet nincs túlhasználva.
- Ökológia szemléletű fejlesztések közelsége.
- Horgászat országos szintű szerepe.
- Vadászat megléte.

W-GYENGESÉGEK

- helyi természetvédelmi stratégia hiánya
- horgászatra egyre növekvő igény kiszolgálására nincs ágazati koncepció
- környezeti mutatók és értékek széleskörű monitorozása nincs megoldva

KÜLSŐ TÉNYEZŐK:

O-LEHETŐSÉGEK

- Tisza-tó egyedi természeti jelentőségének felértékelődése megindult.
- Átalakuló természeti szemlélet egyre szélesebb körben elterjed.
- Európai Uniók alapelveként a zöld és kék infrastruktúra hálózatok fejlesztése kiemelt figyelmet kap

T-VESZÉLYEK

- A kedvtelési célú természetkedvelők kevésbé tisztelik a természetet.
- Klímaváltozásból eredő veszélyek hatásai.

2.9.4. TÁRSADALOM, HUMÁN INFRASTRUKTÚRA

BELSŐ TÉNYEZŐK:

S-ERŐSSÉGEK

- egészséges lakókörnyezet
- közösség

W-GYENGESÉGEK

- A helyi népesség iskolai végzettsége és foglalkoztatási helyzete az országos és megyei szinthez képest is kedvezőtlen, ez nagyban korlátozza a munkaerő-piac gazdasági teljesítőképességét.

KÜLSŐ TÉNYEZŐK:

O-LEHETŐSÉGEK

- Rurális területek felértékelődése.
- Bárhol végezhető munkák elterjedése

T-VESZÉLYEK

- Városi lakosság száma folyamatosan csökken.
- Elvándorlók száma növekvő tendenciát mutat.
- Képzettebb, motiváltabb fiatalok nem találnak helyben lehetőséget, jellemző az elköltözés.
- Idősödő lakosságon belül csökken az aktív korú népesség aránya
- Aktív korúak életkora folyamatosan emelkedik.
- A munkanélküliség a városban és térségében is tartósan magas szinten van, emelkedett a napi szinten más településre ingázók száma is.
- Felértékelődő ingatlanok miatt a helyi lakosság egyre kevésbé tud helyben maradni

3. JÖVŐKÉP

A település jövőképe nem csak egy távlati állapot, hanem iránykeresés és döntés is a város fejlesztésével, fejlődésének támogatásával kapcsolatban.

A korszerű várostervezés egyik alapelve a 'reziliens' városok kialakítása, mely alatt olyan robusztus – azaz erős, szívós, strapabíró – társadalmi és ökológiai rendszereket értünk, amelyek képesek az erőteljes, ismétlődő, akár sokszerű változásokkal, hatásokkal megbirkózni, azokhoz sikeresen alkalmazkodni, a jövőbeli változásokra, hatásokra felkészülni és az alkalmazkodás, felkészülés folyamatában rezilienciájukat tovább növelni.

Ugyan jelenleg Kiskörét nem sújtják olyan kihívások, amik ezt tennék szükségessé, mégis 20-30 éves időtávlatban az egyik legnagyobb kihívás várhatóan a település életében a térség pozíció-váltásából adódó átrendeződés lesz. Ennek egyik várható következménye a

megváltozó lakosságösszetétel, a rohamosan megnövekvő szolgáltatási igény és az ide látogatóktól két évszakossá váló települési állapot lesz.

Mindezek mellett az Európa-szerte csökken a születések száma és öregszik a társadalom. A térséget is negatívan érinti ez a hatás, a településekről történő elvándorlás mértéke egyre nő.

A demográfiai-társadalmi változások hatásaival a térségben nem egyedül kell megküzdenie Kiskörének. Általánosságban elmondható, hogy a kooperáló közösségek, szervezetek tudnak eredményesen megbirkózni a felmerülő helyzettel. Ennek egyik hasznos eszköze az infokommunikációs technológiára (rövidítve IKT) épülő szolgáltatási rendszerek kialakítása, vonzaskörzeten belüli kohézió céltudatos erősítése és a szolgáltatások fejlesztése, a kereslet javítása, a térségi városhálózati beágyazottság felépítése és erősítése.

3.1. A TELEPÜLÉS JÖVŐKÉPE A TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, TÁJI, TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN

A jövőkép megalkotásakor nem a jelenlegi társadalmi és gazdasági folyamatokat kell szem előtt tartani, hanem egy tiszta és mindenki számára elérendő cél megfogalmazására kell törekedni, mely az értékek és lehetőségek kiaknázása mellett tudja a veszélyeket elhárítani és a nehézségeket leküzdeni.

Kisköre esetében ellentmondásos helyzetet teremt, hogy 2017-ben elfogadásra került a város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) anélkül, hogy a felettes célrendszert megfogalmazó Településfejlesztési Konceptió rendelkezésre állt volna, ugyanakkor a dokumentum széleskörűen, a jogszabályoknak megfelelő módon elvégezte a helyzetfeltárás és elemzés feladatait, így az abban foglalt irányokat és jövőképet is figyelembe véve került meghatározásra jelen dokumentum célrendszere.

Az ITS időhorizontja az Európai Unió költségvetési ciklusa, ami a projektek kifizetésének végéig is beleszámítva 2023-ban záródik. Az ITS, amelynek a jogszabály szerinti maximális időhorizontja 10 év, lefedi ezt a periódust.

2017-ben a város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának megalkotásakor társadalmi egyeztetési folyamat eredményeként a település jövőképe megfogalmazásra került:

„KISKÖRE, AZ ÉLHETŐ ÉS FENNTARTHATÓ KISVÁROS”

Esztétikus, természet közeli környezetet, periférikus elhelyezkedéséből előnyt kovácsoló, társadalmi és gazdasági fejlődést produkáló kisváros, mely magas színvonalú szolgáltatásaival minőségi életfeltételeket teremt a város lakossága és a vállalkozások számára, illetve vonzerőt jelent a turisták számára.

A fejlődés eredményeként munkahelyek teremődnek, melynek következtében ismét pozitív demográfiai folyamatok indulnak meg, megvalósul a többlábbon állás, amely képes hosszú távon biztosítani a helyi és környékbeli lakosság foglalkoztatását, gazdasági aktivitását, illetve egy vonzó, modern és fenntartható kisváros alakul ki.

A Településfejlesztési Konceptió lehetőséget ad arra, hogy az ITS-hez képest nagyobb szabadságfokkal fogalmazzon meg elérendő célokat állapotokat. Mindezek mellett a felgyorsult és rendkívül sok tekintetben változó, bizonytalan helyzetben mégsem javasolt túl nagy időtávra tervezni.

- 2030-ban zárul a soron következő 2020-27(+3 év) közötti időszakra szóló európai uniós költségvetési ciklus;
- 2021-ben és 2031-ben lesznek népszámlálások, így egyrészt harmad-félideben látható lesz, hogy az ITS mennyiben szolgálta a koncepció távlatosabb céljainak megvalósulását, illetve 2031-ben mérhető lesz a koncepcióban kitűzött célok társadalmi hatása;
- 2027-től új rendszerben lekészített Települési terveket lehet már csak használni a településeken;
- 9 év is egy olyan időtáv, ami látványos előrehaladásra ad várhatóan lehetőséget;
- az ebben az időtávban lezajló folyamatok akkora hatással lesznek várhatóan a térségre, hogy a település alkalmazkodása a tervek újragondolását fogja igényelni;
- az elmúlt évek történési alapján várhatóan ez az időszak a 'bizonytalanság kora' melyben a nagyívű tervek előtt a stabilizáció és az összefogás lesz előtérben a mindennapokban.

Felgyorsult világunkban olyan jövőkép megalkotása szükséges, mely képes hosszú távon megalapozni a fejlődés irányát. A korábbi célok megvalósulása érdekében a település elvégezte vizsgálatait. Ezek alapján a hosszú távon elérendő jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan az alábbiak szerint körvonalazható.

**KISKÖRE AZ ÉLHETŐ ÉS FENNTARTHATÓ KISVÁROS,
A TISZA-TÓ FEJLESZTÉSI KÖZPONTJA**

Kisköre vonzó kisvárosként a Tisza-tó meghatározó fejlesztési központjává fejlődik. Egyre magasabb színvonalú szolgáltatásaival térségen túlmutató szerepet tölt be és jó példával jár a hasonló méretű és helyzetű települések számára. Strukturált karakterét megtartva, de megújulva kínál magas életminőséget és gazdasági lehetőséget.

A város fejlődése során olyan térszerkezet alakult ki, mely a jelenleg zajló fejlesztési irányoknak minden szempontból megfelel. Nagyarányú kertes lakóterület ad fejlesztési tartalékot a beköltözés kiszolgálására, de ezen túlmenően gazdasági, ipari és sportterületi fejlesztések számára is adottak kijelölt területek. A település 3 részre osztott, melyben elvállik a tartós lakófunkció, az üdülő és a turizmus. Ez a jól elhatárolható hármas egység egyedi lehetőségeket biztosít, hogy a település területén belül tudjon létrejönni olyan fejlesztési irányok megvalósulását vizsgáló 'kísérleti' terület, mely az egész térségre kiterjeszhető lehet a későbbiekben.

A Tisza-tó térség olyan kiterjedt településhálózat, melynek összefogott fejlesztésében rejlik a legnagyobb potenciál. Az elmúlt évtizedekben többször indultak meg olyan folyamatok, hogy kiemelt fejlesztési területként speciális területrendezési szabályok lépjenek hatályba. Ez eddig nem történt meg. A hazai és nemzetközi trendek figyelembevételével elmondható, hogy a nagyarányú 'vidékre költözési hullám' Kisköre települést csak kis mértékben érintette. Az országos szinten is hatását éreztető ingatlanárak változása viszont erősen befolyásolja a rendelkezésre álló területek beépülését.

3.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK

A település vizsgálata alapján tisztán láthatóvá vált, hogy olyan kihívásokra kell válaszolnia a hazai településeknek, melyekre nincs lehetősége a szakmának részletes és konkrét intézkedéseket kidolgozni. A reagálás nem stratégiák végrehajtásában, hanem a válaszreakciók képességében rejlik. Létre kell hozni olyan alkalmazkodóképes és egyben a kihívásokkal szemben 'ellenálló' települési struktúrákat létrehozni, melyek a legnagyobb biztonságot adják minden tekintetben a lakosság számára.

A városok fejlődésének egyik meghatározó állomása most is zajlik. Ez alatt értjük, hogy fel kell készülni a rugalmas tervezésre és cselekvésre. Ennek alapfeltétele a jól körülhatárolt és tisztán kezelt értékek és irányok rögzítése és tudatosítása.

Ebben a megváltozott helyzetben a település feladata az ütemezés és az ütemezés képességének és készségének megalkotása.

Míg klasszikus esetben a településfejlesztési koncepció egy zárt közösség jövőjének alakításáról szól, addig Kisköre esetében a térségi szerepkörre alapozott fejlesztési irányelvek megfogalmazásának is meg kell történni. A térségfejlesztési stratégiákkal ellentétben a feladat az egyén szemszögéből vizsgálni a közösség alakítását, melynek egyaránt igaznak kell lennie a város lakó és a város, illetve a város és térség viszonylatában is.

A legfontosabb elv a helyi lakosság élıhetőségi kritériumainak elıtérbe helyezése a változásokhoz alkalmazkodva.

4. CÉLOK

Kisköre az elmúlt idıszakban számos jelentıs fejlesztést eszközölt, de mindezek mellett további kihívások fogalmazódnak meg a város életében.

- A várost folyamatos népességfogyás jellemzi, az elvándorlók száma növekvı tendenciát mutat. A negatív folyamatokat a képzettebb, motiváltabb fiatal népesség elköltözése tovább súlyosbítja.
- Az idısödı lakosságon belül csökken az aktív korú népesség aránya, illetve az aktív korúak átlagos életkora folyamatosan emelkedik.
- A helyi népesség iskolai végzettsége és foglalkoztatási helyzete az országos és megyei szinthez képest is kedvezıtlen, ez nagyban korlátozza a munkaerı-piac gazdasági teljesítıképességét. A munkanélküliség a városban és térségében is

tartósan magas szinten van, emelkedett a napi szinten más településre ingázók száma is.

- A munkalehetőségek hiánya és az alacsony bérszínvonal miatt a fiatal, munkaképes korú lakosság elvándorlása is jelentős. Ezeket a folyamatokat az alacsony termelékenység és az innovatív tevékenységek alacsony szintje is kedvezőtlenül befolyásolja.
- A helyi gazdaságban alacsony a nagy hozzáadott értéket képviselő termékeket előállító vállalkozások száma, nagyvállalkozás (250 fő fölötti) nem található a városban. A helyi vállalkozások leginkább szak- és betanított munkásokat alkalmaznak. A jelentősebb befektetők elmaradásához hozzájárul az a tény is, hogy a város közúti és vasúti elérhetőségi viszonyai igen kedvezőtlenek.
- Kisköre turisztikai potenciálja kiaknázatlan, a város látogatottsági mutatói kedvezőtlenül alakultak az elmúlt időszakban. Az idegenforgalom fejlődésének gátja a szálláshely-kapacitások hiánya, a minőségi problémák, valamint további kapcsolódó szolgáltatások kiépületlensége.
- A település egyes részein erős szegregálódó hatások érvényesülnek.

4.1. TELEPÜLÉS ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Kisköre számára elengedhetetlen az identitását erősítő célok megfogalmazása és azok folyamatos figyelemben tartása. A település helyzetéből adódóan nem tud nagyvárosok közelségére építeni, a számára szükséges előnyök megteremtését saját magának kell eszközölnie.

Ebben a folyamatban az egyik legfontosabb dolog a **REZILIENCIA**, azaz, hogy a település képes legyen rugalmasan alkalmazkodni a változásokhoz. Ennek eléréshez több folyamatra is szükség van. Ezek beépülése nem a szűken vett településrendezést érintik, mégis szerepeltetjük a Konceptióban

Horizontális cél: **REZILIENS VÁROS**

R1: Rendszeres monitoring a települést érintő és érintettségében lezajlott folyamatok tekintetében

R2: Újszerű működési mechanizmusokra nyitott fejlesztési irányelvek.

R3: Agilis településfejlesztés megteremtése.

R4: Modern technológia adta lehetőségek iránti nyitottság fejlesztése.

R5: Folyamatos szervezeti és önképzés támogatása.

A térség fejlődése megindult, de még nagyon korai fázisban van. A közeljövőben várhatóan ez a tendencia felgyorsul, a valós hatásokat csak a későbbiekben lehet érzékelni. A felkészülés jelen fázisban nem irányulhat a konkrét megoldásokra, hanem a változásokkal szemben állított reakciókat kell megfogalmazni és a települést alkalmassá tenni a magabiztos lépések megtételére.

Ennek egyik alappillére a **térségi gondolkodás és szerepkör**.

Átfogó cél: EXPEDÍCIÓS SZEREP

- T1:** Térségi összefogás támogatása és aktív elősegítése.
- T2:** Oktatási rendszer megoldására térségi javaslat kidolgozása.
- T3:** Egészségügyi rendszer alternatív ellátóhálózatának fejlesztése.
- T4:** Térségi foglalkoztatás elősegítése.
- T5:** Sportfejlesztések támogatása

A térségi feladatkörökön túlmenően a helyi erők kihasználása és a folyamatok irányítása a legfontosabb célok csoportját határozza meg. Ennek alapján a fő célkitűzés a városi rang megszerzését követő eddig részben elmaradt folyamatok beindítása, azaz a **városiasodás**, **városi sokszínűség** megteremtése.

Átfogó cél: ÉLHETŐ VÁROS

- V1:** Fenntartható városfejlesztés.
- V2:** Kompakt városrészek kialakítása
- V3:** Városi környezet, a lakosság életminőségének fejlesztése.

A kulturális antropológia meghatározása szerint a **kultúra** egy adott társadalom mindazon ismereteinek összessége, amelyek az emberi közösség összetartozását és fennmaradását biztosítják. A kultúra alapján tudunk eligazodni abban, hogy melyek a fontos értékek és normák az életben. Települési tekintetben a környezetünk az egyik leginkább ható-tényező, mely alakítani tudja a kollektív kultúrát. Ebben az értelemben a közösség fejlődésének egyik meghatározó eleme a város és a város fejlődésével foglalkozók.

Átfogó cél: LOKÁLPATRIÓTA ÉS TUDATOS LAKOSSÁG

K1: Lakosság felzárkóztatása a kulturális változásokhoz – környezeti kultúra javítása.

K2: Érzékenyítési folyamatok támogatása – központi szerepkör felvállalása.

K3: Oktatás és nevelés támogatása.

K4: Helymárkázás és helymarketing.

A versenyképesség, mint átfogó cél a munkahelyteremtéssel kapcsolatos gazdaságfejlesztési célokat integrálja. A város gazdasági stabilitásának megteremtése érdekében törekedni kell a gazdaság diverzifikációjára. A város meglévő iparterületének fejlesztésével, vállalkozók ide vonzásával, továbbá helyi termékek előállításával, feldolgozásával, e tevékenységek támogatásával, termékpályák menedzselésével a stabil és magasabb jövedelmet biztosító foglalkoztatás tekintetében komoly előrelépés érhető el.

A település alapvetően olyan gazdasági vállalkozásokat kíván támogatni, amelyek magas hozzáadott értékű tevékenységet folytatnak, s környezetbarát technológiákat alkalmaznak. Mindezek kapcsán kulcsfontosságú terület az oktatás, képzés fejlesztése, az oktatás minőségi színvonalának folyamatos emelésére és a magasan kvalifikált munkaerő letelepítésére való törekvés, az innovációs szint javítása.

A meglévő adottságok hatékonyabb kihasználásával a város vonzereje javul. A szabadidő aktív eltöltésének lehetősége és a sokszínű kulturális élet mind a helyi és környékbeli lakosság szempontjából fontos, s hozzájárul a népesség megtartásához, s idegenforgalmi lehetőségeket is teremt. A kínálat javításához és a vonzerő növeléséhez a turisztikai infrastruktúra és szálláshelykínálat minőségi fejlesztése elengedhetetlen feltétel.

Mindezek alapján a gazdaság, kereskedelem és turizmus témakörében megfogalmazott célok:

Átfogó cél: AKTÍV GAZDASÁG

G1: A gazdaság élénkítése, innovatív vállalkozói környezet megteremtése, hosszú távon fenntartható diverzifikált gazdasági szerkezet kialakítása

G2: Szolgáltatási hálózat sokszínűségének és fejlődésének hosszú távú fenntarthatóságának támogatása.

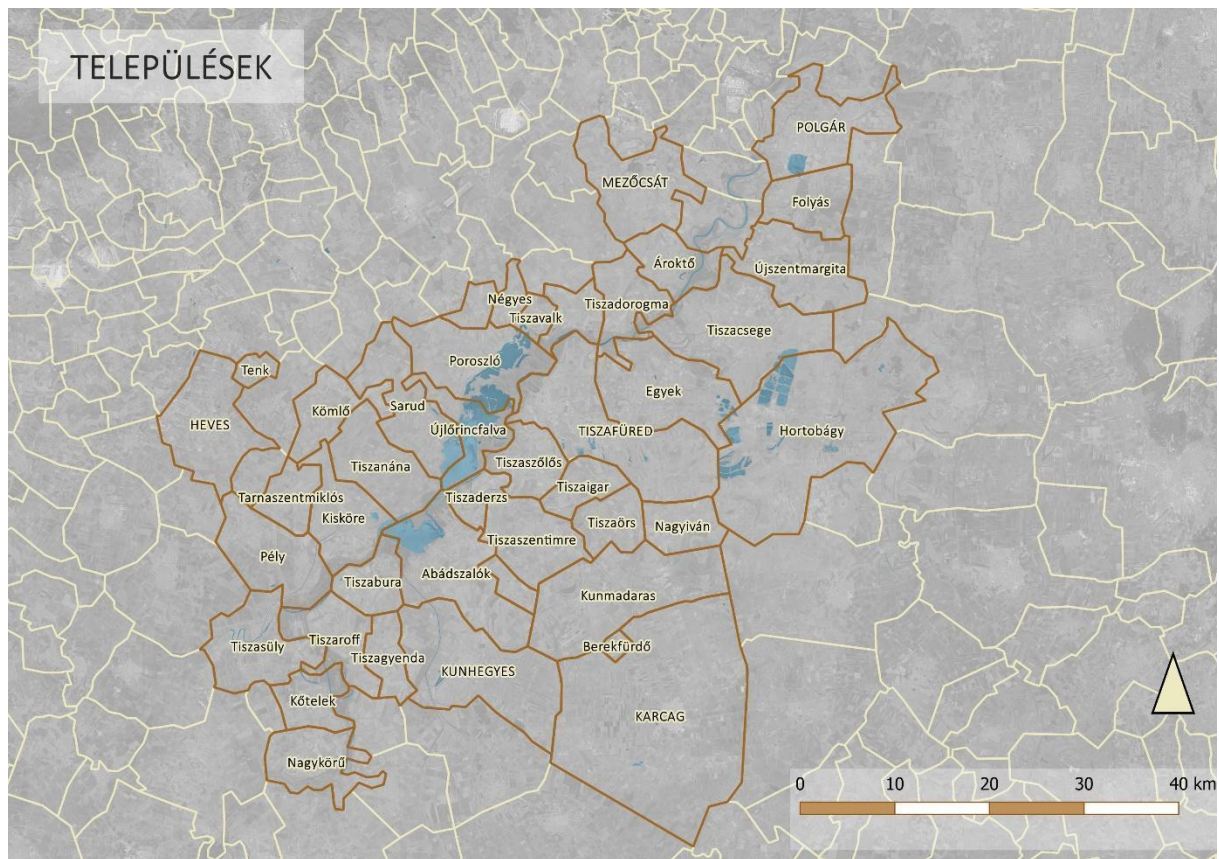
G3: Fenntartható turizmusfejlesztés.

4.2. RÉSZCÉLOK ÉS A BEAVATKOZÁSOK TERÜLETEI EGYSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA

4.2.1. TÉRSÉGI SZEREPKÖR // EXPEDÍCIÓS SZEREP

T1: Térségi összefogás támogatása és aktív elősegítése.

Kisköre a területi elhelyezkedéséből fakadóan is kiemelt helyen szerepel a térségbe. A járást tekintve a tóparti fekvése egyedülálló, de ez a Tisza-tó körüli települések között is kiemelkedő, mivel a település lakott területe közvetlenül érintkezik a vízparttal. A legtöbb település ezt az előnyt nem élvezzi. A tó körüli szűken és tágabban vett települések összefogása ugyan időközönként fellendül, mégsem mutatkozik kézzel fogható előrelépés. A legnagyobb érintett szervezet a Tisza-tó fejlesztési tanács, mely 42 települést foglal magába.

A települések közötti összefogás elősegítésére a települések közötti infrastrukturális hálózatok fejlesztése, az egyes települések speciális adottságaira építő feladatok megosztása és a potenciálok átgondolt kiaknázása egyaránt fontos cél.

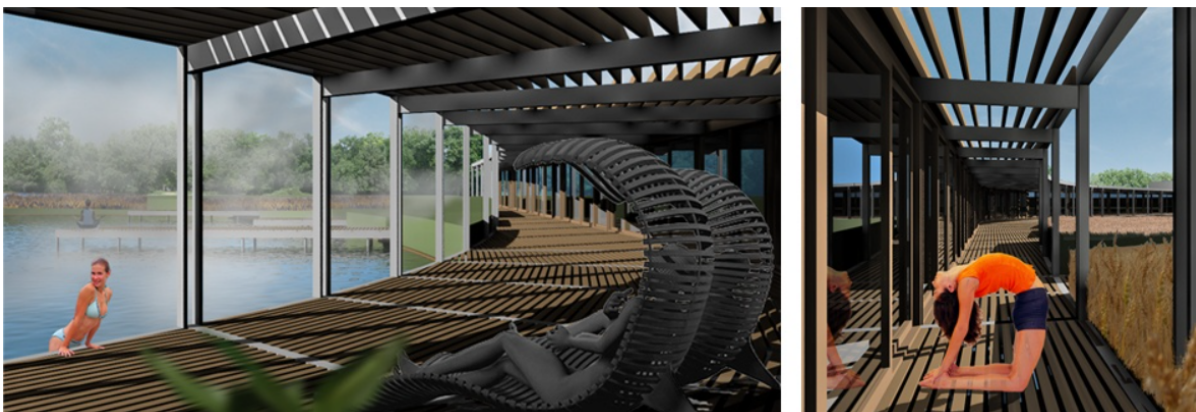
T2: Oktatási rendszer megoldására térségi javaslat kidolgozása.

Az oktatási problémák az egész térséget érintő problémakört jelentenek. Az oktatók sok esetben az egri tankörzetből érkeznek. Hosszú távú tervként a lakófejlesztések során lehetőséget kellene biztosítani olyan fejlesztéseknek, melyek lehetővé teszik az oktatói gárda számára a huzamos itt tartózkodást a településen.

A termálkút egyik alternatív hasznosítása a kinyerhető hő kezelése. Egy fejlesztési ötlet a településen, hogy a kinyert hőt újra-hasznosítva, a Kárpát medence élővilágát bemutató egyedi növényház felépítése és korszerű üzemeltetése valósulhatna meg a területen, mely az oktatás szerepkörét tudná betölteni.

T3: Egészségügyi rendszer alternatív ellátóhálózatának fejlesztése.

Kisköre jelentős potenciálja természet közelsége és a termálvízkiút megléte. A termálkút környezetében található telkek jó alapot tudnának szolgálni a fejlesztésekhez, ugyanakkor a korábban megindult fejlesztés eredményeként létrejött pavilonsor balesetveszélyes épületállománya és városképi negatív hatásának kezelése sem oldódott még meg.

Mozgásszervi rehabilitációs kórház terve – arkt építész stúdió (forrás: arkt.hu)

T4: Térségi foglalkoztatás elősegítése

A cél elérése érdekében nélkülözhetetlen az összes lehetséges forrás kiaknázása, befektetési célú felhasználása. Ennek célja a hiányzó infrastrukturális elemek megvalósítása és a nagyvállalatok, valamint a KKV szektor szereplő közötti együttműködés segítése kell legyen.

T5: Sportfejlesztések támogatása

A megye sportegyesületei tekintetében nemzetközi szinten szükséges a helyi tapasztalatok és know-how átadását előmozdító együttműködési formák kialakítása, amelyekben a felek a testnevelésben és sportban felhalmozott tudásukat - mint terméket - tudják egymásnak átadni. A megye határain túlnyúló, a sport és a turizmus kapcsolatára építő, országos jelentőségű sportmozgalmakhoz (pl. diáksport) kapcsolódó sportszolgáltatások fejlesztése kapcsán, kiemelten fontos az országos hatókörű sportszövetségek programjainak befogadása (erre a megyében van már mintaszerű, elindult program - pl. a kiskörei szlalom kajak-kenu program). A létesítmény- és programfejlesztések kapcsán kiemelten fontos a lakosság egészségfejlesztő testmozgásban gazdag életvezetését és a vendégek fizikailag aktív időtöltését támogató, komplex sportinfrastruktúra fejlesztése is (különös tekintettel arra, hogy a Tisza-tó menti településeken számos használaton kívüli, felhagyott, de legalábbis jelenleg rendezetlen funkcionalitású ingatlan található). Ezen ingatlanok jellemzően központi kormányzati igazgatási szervek, állami tulajdonú gazdasági társaságok, vállalatok, helyi önkormányzatok tulajdonában, vagy (vagyonkezelésében) vannak, melyek a térség sportcélú fejlesztéseinek otthont adhatnak, és akár (aktív) turisztikai szolgáltatásként, vagy települési funkcióbővítő tartalomként is szolgálhatnak a jövőben.

Az egyes fejlesztési célok térbeli megoszlása:

	Városi terület	Alsó üdülőterület	Felső üdülőterület
T1: Térségi összefogás támogatása és aktív elősegítése.			
T2: Oktatási rendszer megoldására térségi javaslat kidolgozása.			
T3: Egészségügyi rendszer alternatív ellátóhálózatának fejlesztése.			
T4: Térségi foglalkoztatás elősegítése.			
T5: Sportfejlesztések támogatása			

4.2.2. VÁROSIASODÁS -VÁROSI SOKSZÍNŰSÉG

V1: Fenntartható városfejlesztés.

Napjainkban a globalizációnak köszönhetően egyre többet hallunk a lakosság városba áramlásáról. 1990 után a népesség vándorlásának fő iránya hazánkban már nem a falvakból a városokba mutatott, hanem a városokból az őket körülvevő falvakba, kisvárosokba, majd 2000 után olyan távolabbi térségekbe (pl. Dunakanyar, Balaton-felvidék), amelyek korábban kimaradtak a tömeges urbanizáció folyamatából. Az elmúlt évek jól példázzák, hogy főleg a középosztály felső szegmensében jelentkezett ez a városból való kiköltözés mint egyfajta luxustermék, vagy társadalmi szimbólum. Kisköre esetében ugyan ez a folyamat még nem érezteti hatását, de az IT eszközök és a globalizáció hatásának köszönhetően már könnyen létesíthető munkahely a világ bármely pontján. Ezt az elmúlt évek járványügyi helyzete még tovább erősítette.

„ A fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket”
(*Közös jövőnk, 1988.*)

Fenntarthatósági szempontokat figyelembe véve a településen található szegregátumok helyzetét kiemelten kell kezelni. A meglévő szegregátumok a környezetük fejlődését is gátolják. A helyenként nagyon rossz állagú épületállomány és az alacsony környezeti állapotszint egyaránt nehezíti a területek átalakulását. A meglévő folyamatok irányba terelésére komplex megoldási program kidolgozása javasolt.

Komplex feladatként ezelve kell megoldani a lakónegyedek fejlesztését, mely magában foglalja:

- a szegregátumok egyedi kezelését;
- a funkcióhiányok feloldását;
- a magas jövedelműek számára vonzó városi szolgáltatás megteremtését;
- a természetkedvelő fiatalok számára vonzó szolgáltatás megteremtését;
- az arculatok kialakítását;
- a – külső és belső - kapcsolatok erősítését;
- a C26-os tömb jövőjének tudatosan kezelését.

Kisköre város fejlesztése során fontos hosszú távú cél, hogy a gazdasági fejlesztésekkel párhuzamosan a környezeti és a társadalmi fenntarthatósági szempontok is érvényre tudjanak jutni.

V2: Kompakt városrészek kialakítása

A településen belül jól elhatárolt területeket lehet találni. A funkciók az egyes területeken 'monokulturálisan' jelennek meg. Elkülönülnek a jellemzően gazdasági, lakó, ipari, hétvégi házas, üdülő és zöldterületek. Ennek sok előnye van, melyek egyike az egységes városkép megléte és annak további fejlesztési lehetősége. Ugyanakkor a kompaktságot támogató egyéb szolgáltatások megjelenése még nem történt meg.

A közeljövőben a település további - főleg időszakos – terhelésre kell, hogy felkészüljön. Várhatóan megnövekszik az ide költözők száma, és a nyári időszakban az ideiglenesen ide látogatók számra is.

Az eltérő igényű városhasználók kielégítésére jól adaptálódó szolgáltatási hálózat kiépítésére van szükség. Ennek megteremtése nem önkormányzati feladat, de a beruházók támogatása és esetenként irányítása igen.

A városfejlesztés legújabb kori diszciplináinak egyike az összefogásokon alapuló fejlesztések. Kisköre esetében ez a legfontosabb, hogy a városi lakosság igényeit szem előtt tartva tudjon létrejönni az az okos együttműködés, mely mindenkinek előnyöket tud kovácsolni.

V3: Városi környezet, a lakosság életminőségének fejlesztése.

A városi környezet sok helyen küzd még kihívásokkal. A fasorok egy része hiányos, a közterületek elhanyagoltak. Az elmúlt évek járványügyi helyzete egyre inkább kihívások elé állította az embereket és a közösségeket. Ezt a helyzetet fel kell oldani. A megvalósult beruházások eredményeként létrejött magas minőségű közterületek használata egy ilyen eszköz a város kezében. Ugyanez elmondható a rendezvényterre és a vásártérre egyaránt.

A településen található nyíltárkos vízelvezető rendszerek a kor legmodernebb eszméivel egyeznek, segítenek a vizek helyben tartását. A jövőben a település vezetésének egyik feladata a helyi közösségek kialakulásának támogatása és lokális fejlesztések koordinációjának segítése. A település területén több olyan potenciális fejlesztési terület is található, mely alkalmas mikro-attrakciók és fejlesztések lebonyolítására.

Az egyes fejlesztési célok térbeli megoszlása:

	Városi terület	Alsó üdülőterület	Felső üdülőterület
V1: Fenntartható városfejlesztés.			
V2: Kompakt városrészek kialakítása			
V3: Városi környezet, a lakosság életminőségének fejlesztése.			

4.2.3. KULTÚRA FEJLESZTÉSE

K1: Lakosság felzárkóztatása a kulturális változásokhoz – környezeti kultúra javítása.

A település korábbi berendezkedéséből és a demográfiai és humán-politikai vizsgálatok alapján is kijelenthető, hogy nem készült még fel a térség átalakulására. A helyi lakosság továbbra is főleg a helyi erőmű, kisebb vállalkozások és az építőipar feladatait ellátva talál munkát.

A térség fejlődése nagyon nagy valószínűséggel el fog indulni. Az ország egyéb területein látott átalakulásokról viszont le kell szűrni a hasonlóságot mutató folyamatok hatásait.

Ezek alapján kijelenthető, hogy azok a települések tudnak leginkább profitálni a megnövekedett figyelemből származó átalakulásokról, ahol a helyi lakosság ki tudta alakítani azt a kollektív identitást, melyet a későbbiekben hasznosítani és érvényesíteni tudtak az oda költözőkkel együtt.

A koncepció készítése során lefolytatott workshop tapasztalatai is alátámasztják, hogy a település befogadóképessége kimagasló és a fejlődést nem a kompetitív, hanem a kooperatív folyamatok bevezetésével és használatával akarják elérni. Ezt az értéket szem előtt tartva javasolt a jövőben értékleltárak fejlesztése

K2: Érzékenyítési folyamatok támogatása – központi szerepkör felvállalása.

A workshop és a tervezés során lefolytatott kutatások és feltárások egyaránt azt az eredményt hozták, hogy a helyi lakosság számára fontos célként jelenik meg az érzékenyítés. Érzékenyítésnek nevezhetjük mindazt a tudatos vagy tudattalan, tervezett vagy spontán befolyásolást, nevelést, mely attitűdalakító hatásával odafigyelésre, empátiára és a „normálistól”, a megszokottól való eltérés elfogadására nevel.

A világon egyre nagyobb igény merül fel, hogy - a kulturális fejlődéssel összhangban - a kihívással élők számára is ugyanolyan lehetőségeket biztosítsunk, mint akiknek nem kell ezekkel az extra problémákkal küzdeni.

Látható, hogy az egyik nagy problémát még mindig a társadalmi elfogadás jelenti. Ennek feloldására fogalmazódott meg Kisköre Önkormányzatának Vezetőségében, hogy lehetőséget biztosítanának egy speciális gyermektábor kialakítására, melynek fő célkitűzése az érzékenyítés.

A cél elérése kettős. Egyfelől a kihívással élők támogatása a társadalmi integráció felé, másrészt a befogadóképesség javítása az egészséges táborozók mentorálásával.

A projekt megvalósításához speciális program kidolgozására van szükség. Ez a területfejlesztési program egészülhet ki a város hozzáállásával, ami a többi megvalósuló projekten belül is keresi az érzékeny megközelítés lehetőségeit.

K3: Oktatás és nevelés támogatása.

A település fejlesztése során szem előtt kell tartani, hogy a megvalósuló beruházások milyen nevelő és oktató eredményeket képesek elérni. Ez nagyon sok szegmensre terjed ki.

Általános értelmű oktatás:

A településen az oktatás minőségének folyamatos javításra kell törekedni. A tantermi oktatáson túl támogatni kell a továbbképzések, szakkörök stb, azaz az egyéni fejlődés fakultatív hálózatát. Ennek eléréséhez a legnagyobb potenciál a partnerségek kialakításában és megerősítésében rejlik.

Sport:

A településen több olyan fejlesztés is lezajlott és tervben van, mely kiemelkedő sportolási potenciált biztosít. Ennek további támogatására figyelmet kell fordítani. A településen élők nagy része nem tud úszni, mely egy Tisza-parti település esetében meglepő, ugyanakkor mélyebben megvizsgálva érthető. Az ilyen jellegű problémák feltárása és kezelése, a lehetséges megoldások számára helyszínek biztosítása olyan településrendezési feladat, mely részben megindult, részben még várat magára. Ennek oka az időzítés, mivel több olyan tervezett beruházás is van a településen, melyekről még nem tudható, hogy mikor fognak megvalósulni.

Kulturális nevelés és érzékenyítés:

Kiskörén több olyan helyszín is található, mely alkalmas nagyobb rendezvények lebonyolítására. A város döntése, hogy milyen eseményeket enged be a közösségébe, de

javasolt a kreatív és a helyi közösségeket támogató, fejlesztő programok előnyben részesítése. Ilyenek lehetnek egyes egyetemek és szervezetek szakmai alkotótáborai, vagy művésztelepek.

K4: Helymárkázás és helymarketing

K4.1: Helymárkázás

A „place branding”, azaz helymárkázás fogalmát, a területek márkázásának fogalmát Philip Kotler (1993) használta először, elsősorban városok, régiók, országok, turisztikai desztinációk márkázására. Megfogalmazásában a turistákért, befektetőkért, látogatókért folytatott verseny játszotta a fő szerepet.

A márka általános megfogalmazása „technikailag” olyan jelek (név, jel, forma, kifejezés, szlogen stb.) kombinációja, melynek célja az azonosítás és a versenytermékektől való megkülönböztetés. Ugyanakkor „tartalmilag” a márka egy - a működés fókuszába állított - komplex program. Összességében a termék értelmét és jelentését adja, ami meghatározza a termék jövőjét, s e márkatartalom építése és fenntartása köré szerveződik számos feladat.

A területmarketingben is a márka technikai és tartalmi egységének szükséges egységét értjük, hiszen a márka kommunikációs eszközeinek, üzeneteinek, szlogenjeinek kialakítása előtt, rendezni kell a kínálatot, azaz a leendő termékfejlesztés tartalmi elemeit. Ez alatt értjük mindazt, ami az adott régió, település működésének értelmét, minőségét adja, mint a márkaépítés alapját. A márkázás során alapvető törekvésünk, hogy beazonosítsuk azokat a tényezőket, versenyelőnyöket, melyek az adott terület, hely identitását leginkább meghatározzák, másoktól megkülönböztetik, beazonosítják, majd megismertessük, tudatosítsuk, elfogadtassuk azokat a célcsoportokkal.

A településfejlesztési koncepció feladatkörén ez túlmutat, de összefüggéseiben mégis meghatározó jelentőséggel bír a helyzet részletes feltárásában.

A helymárkázás széles körben lefogadott megfogalmazás szerint:

„az ötletek és koncepciók felfedezésének, létrehozásának, fejlesztésének és megvalósításának folyamata, amelynek célja a helyek identitásának, meghatározó vonásainak és a »genius locinak« [a hely szellemének] felépítése vagy adott esetben újraépítése, majd ezt követően a hely érzetének kialakítása”

(Robert Govers, Erik van 't Klooster és Gerard van Keken; placebrandobserver.com)

A területmárkázáshoz szükséges elemek:

- hardware (infrastruktúra, épületek)
- software (események, történetek)
- orgware (kooperatív szervezeti felépítés)
- virtualware (szimbólumok és szimbolikus tevékenységek, weboldalak)

Ennek megfelelően a helymárkázás lényege valójában a „hely létrehozása” (place making), ami a fejlesztés, a menedzsment, a szakpolitika és az innováció szoros összefonódásával valósítható meg. Lényege, hogy kihasználja a helyi közösség eszközeit, inspirációit és lehetőségeit, azzal a céllal, hogy olyan (köz)területeket alakítson ki, amelyek az emberek egészségét, boldogságát és jólétét segítik, idővel tükrözik.

Célja a versenyképesség kialakítása, visszaszerzése vagy fenntartása, úgy, hogy közben a hely fenntartható fejlődéséhez is hozzájárul.

A folyamat során a „létrehozó” azonosítja a hely legnagyobb értékeit, felépíti a hely 'sztoriját', és a marketing, valamint a kommunikáció eszközeivel következetesen elmondja a történetet, így az idő múlásával építi a hely hírnevét. Nem szabad megfeledkeznie a közösségi érzet megteremtéséről sem, azaz befelé legalább akkora szerepe van, mint kifelé.

A márkázás fokozatai

1. a fogyasztók hajlandóak prémium árat fizetni a márkáért;
2. könnyebben elfogadják a kiterjesztéseket;
3. messzebb utaznak a márkáért, vagy hosszabb ideig várnak rá;
4. ajánlják a márkát másoknak;
5. a márkanév alapján kérnek;
6. nem akarnak más márkát figyelembe venni (az adott kategóriában).

A helyzetelemzés alapján kijelenthető, hogy Kisköre jelenlegi állapotában még nem lépett a városmárkázás tudatos szintjére, ugyan a településen fellelhetőek az ehhez szükséges elemek és folyamatok.

Hosszú távú célként megfogalmazható hogy a környék hálózatos energiáit közösen értékévé növelő megosztásban lehetséges a hely fejlesztése. Az ehhez vezető lépésekhez javasolt egy külön Placemaking stratégia készítése, melyben a helyi és környező beruházók bevonása nélkülözhetetlen.

K4.2: Helymarketing

A helymarketing egy olyan menedzsmentfolyamat kidolgozása és megvalósítása, amely a piacorientált filozófia alkalmazásával segíti a helyeket célkitűzéseik elérésében.

„A helymarketing azt jelenti, hogy egy olyan helyet tervezünk, mely kielégíti célpiacainak igényeit. Ez akkor sikeres, ha a polgárok és a vállalkozások elégedettek közösségükkel, és ha a látogatók és a befektetők elvárásai találkoznak”

Philip Kotler

A marketing tehát a márkát a piaccal összekötő kapocs, feladata szerint termékeket és szolgáltatásokat kínál, majd megismerteti azok egyedi tulajdonságait a piaccal. A márkázásra pedig azt szokták mondani, hogy az a tudatos folyamat, amelyik megteremt és/vagy kiemel bizonyos jellemzőket, és azokat kommunikálja. Látszólag nincs nagy különbség a kettő közt, mégis már-már hasonló a zavar ezekkel a fogalmakkal kapcsolatban, mint amikor a marketing és a public relations közti különbségeket szokták boncolgatni. Van, aki szerint az utóbbi az előbbi része, míg mások szerint épp fordítva van, az utóbbi foglalja az előbbit magában. Megint mások szerint a két területnek (ha úgy tetszik, halmaznak) közös metszete van, ám sok mindenben eltérnek.

„A helymarketing lényege az, hogy a márkáüzenetet és az adott terület sztoriját stratégiai szemlélettel, módszeresen eljuttassuk a megfelelő közönséghez, az arra legalkalmasabb csatornákon keresztül”.

Az egyes fejlesztési célok térbeli megoszlása:

	Városi terület	Alsó üdülőterület	Felső üdülőterület
K1: Lakosság felzárkóztatása a kulturális változásokhoz – környezeti kultúra javítása.			
K2: Érzékenyítési folyamatok támogatása – központi szerepkör felvállalása.			
K3: Oktatás és nevelés támogatása.			
K4: Helymárkázás és helymarketing.			

a város és a város fejlődésével foglalkozók.

4.2.4. GAZDASÁG / SZOLGÁLTATÁS / KERESKEDELEM / TURIZMUS

G1: A gazdaság élénkítése, innovatív vállalkozói környezet megteremtése, hosszú távon fenntartható diverzifikált gazdasági szerkezet kialakítása

A gazdaság élénkítése során olyan beruházások megvalósulását kell előtérbe helyezni, melyek a foglalkoztatás bővítésén és stabilitásán túl képes a diverzifikálni a helyi gazdasági környezetet. Ez képezheti az alapját a változó helyi, nemzeti és nemzetközi állapotokhoz történő alkalmazkodást. A fejlesztések során fontos szem előtt tartani az időbeliséget és a piaci változásokat. Várhatóan a megnövekedett turistaszám előtérbe helyezi az ingatlanberuházásokat, de figyelembe kell venni az ezzel járó megnövekedett szolgáltatási és kereskedelmi igényeket is. A település ezt passzív és aktív szereplőként is lekövettheti. Az aktív szerepre kell törekedni, mely a területek előkészítésében, tematikus szervezésekben és folytonos információszolgáltatásban tud megvalósulni.

A fejlesztések alapja a korszerű ipari és szolgáltató ágazatok megjelenésének támogatása, illetve az élelmiszertermelés, valamint a hozzá csatlakozó feldolgozó, értékesít és logisztikai, kereskedelmi hálózatok fejlesztésében rejlik, melyben Kisköre az egész térség bevonásával tud még meghatározóbb szerephez jutni.

Javasolt a közeljövőben egy olyan városi támogató rendszer kialakítása, melye alkalmas befektetői kedvezményeket adni a városban letelepedni kívánó vállalatok számára.

Fontos tudatosítani, hogy a város számára nem a munkahelyteremtés a legfontosabb cél, hiszen rossz munkakörülmények mellett ez önmagában nem elegendő a városi lakosság megtartására és a prosperáló gazdasági környezet kialakítására. A cél egy modern, diverz és innovatív munkalehetőségeket és a lakosság számára folyamatos fejlődést kínáló környezet kialakítása.

G2: Szolgáltatási hálózat sokszínűségének és fejlődésének hosszú távú fenntarthatóságának támogatása.

A térség kiemelt potenciálja a helyi gazdaságon túl az ide látogatók számára nyújtott szolgáltatásokban rejlik. Ez a lehetőség egyaránt alkalmas a települési identitás növelésére, a marketingfolyamatok támogatására, a helyi lakosság megtartó erejének növelésére, a gazdasági szereplők bevonására és a térségi szerepkör további erősítésére.

A szolgáltatási szektor átalakulásához az önkormányzat oktatásba történő bevonására van szükség. Folyamatos támogatást kell adni a felnőttképzés minél szélesebb körben történő terjesztéséhez és a résztvevők motiválásához. Ennek egyik alap infrastrukturális elem tud lenni az inkubátorház.

G3: Fenntartható turizmusfejlesztés.

A nemzetközi év koordinálásával az ENSZ Turisztikai Világszervezete, az UNWTO foglalkozik. A kijelölt öt kulcsterület: inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés; széleskörű társadalmi részvét, a foglalkoztatottság növelése, a szegénység csökkentése; erőforrás-hatékonyság, környezetvédelem és klímaváltozás; kulturális értékek, sokszínűség és örökség; kölcsönös megértés, béke és biztonság.

Az UNWTO 1999-ben fogadta el a Turizmus Globális Etikai Kódexét, amelynek 3. alapelve a turizmust a fenntartható fejlődés tényezőjeként definiálta, leszögezve:

- a turizmus valamennyi szereplője köteles védeni a természeti környezetet;
- a hatóságoknak első helyen kell kezelniük és ösztönözniük a források megőrzését célzó turisztikai fejlesztéseket, valamint a hulladéktermelés minimalizálását;
- csökkenteni kell a turisztikai kereslet szezonálisitását;
- a turisztikai infrastruktúrát úgy kell megtervezni és tevékenységeket programozni, hogy védjük az ökoszisztémákból és biodiverzitásból összetevődő természeti örökséget és megóvjuk a veszélyeztetett fajokat.

Az ENSZ 2015-ben fogadta el a Világunk átalakítása: a fenntartható fejlődés 2030-ig szóló programja című dokumentumot („2030 Agenda”), amelyben 17 fenntartható fejlődési célt határoztak meg. A turizmus általánosan mindegyikben szerepel, de kifejezetten a következő pontoknál határozták meg a Kiskörét is érintő részleteket:

2030-ra ki kell dolgozni és végre kell hajtani azokat a politikákat, amelyek munkahelyteremtéssel, a helyi kultúra és termelés támogatásával járulnak hozzá a fenntartható turizmushoz.

Ki kell alakítani és alkalmazni kell azokat az eszközöket, amelyek ellenőrzik a fenntartható fejlődés hatását a turizmusra. Indikátorok: fenntartható turizmus stratégiák, politikák, végrehajtott cselekvési tervek száma.

A fenntartható fejlődés a turizmus területén is minden résztvevőtől jelentős önkorlátozást követel meg, hiszen az évről-évre növekvő számú turista önmagában óriási környezeti terhelést okoz, másrészt újabb, különleges élményekre vágyva egyre egzotikusabb és védettebb helyek is gyorsan túlterhelté válnak. A desztinációk és a turizmusszolgáltatók elsődleges érdeke a forgalom, illetve a bevételek generálása és növelése. A fenntartható turizmus gyakorlati elemei:

- a természeti erőforrások felelős használata;

- a zaj-, a víz, és a légszennyezés határértékeinek betartatása;
- korszerű hulladékgazdálkodás;
- korszerű energiaellátás és megújuló energiaforrások használata;
- alternatív szállítási módok és tömegközlekedés támogatása;
- szigorú földhasználati és építésügyi szabályozás;
- kulturális örökség védelme;
- a turisztikai célpontok természeti és kulturális integritásának megőrzése;
- környezettudatos oktatás;
- a turisztikai munkahelyek minősége és tartóssága;
- a turizmusszolgáltatók környezettudatos képzése;
- viselkedési kódex turisták részére;
- turizmus integrált szervezése;
- a szezonális csökkentése;
- környezetbarát idegenforgalmi formák (kerékpáros-, ökoturizmus) támogatása;
- a helyi gazdasági és társadalmi attrakciók támogatása: falusi turizmus, kézművesség, hagyományos gazdálkodás, környezetvédelmi díjak, ökocímkek alkalmazása;
- szektorális információcsere;
- a vendégfogadás minősége.

(forrás: Európa, a világ első számú turisztikai célpontja; Michalkó 2012.; Fazekas – Martonné, 2002.)

Az egyes fejlesztési célok térbeli megoszlása:

	Városi terület	Alsó üdülőterület	Felső üdülőterület
G1: A gazdaság élénkítése, innovatív vállalkozói környezet megteremtése, hosszú távon fenntartható diverzifikált gazdasági szerkezet kialakítása			
G2: Szolgáltatási hálózat sokszínűségének és fejlődésének hosszú távú fenntarthatóságának támogatása.			
G3: Fenntartható turizmusfejlesztés.			

4.2.5. A JÖVŐKÉP, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK, AZ ÁTFOGÓ CÉL ÉS A RÉSZCÉLOK KAPCSOLATA

<p>Jövőkép</p>	<p>Kisköre vonzó kisvárosként a Tisza-tó meghatározó fejlesztési központjává fejlődik. Egyre magasabb színvonalú szolgáltatásaival térségen túlmutató szerepet tölt be és jó példával jár a hasonló méretű és helyzetű települések számára. Strukturált karakterét megtartva, de megújulva kínál magas életminőséget és gazdasági lehetőséget.</p>			
<p>Átfogó cél</p>	<p>EXPEDÍCIÓS SZEREP</p>	<p>ÉLHETŐ VÁROS</p>	<p>LOKÁLPATRIÓTA ÉS TUDATOS LAKOSSÁG</p>	<p>AKTÍV GAZDASÁG</p>
<p>Részcélok</p>	<p>T1: Térségi összefogás támogatása és aktív elősegítése.</p>	<p>V1: Fenntartható városfejlesztés.</p>	<p>K1: Lakosság felzárkóztatása a kulturális változásokhoz – környezeti kultúra javítása.</p>	<p>G1: A gazdaság élénkítése, innovatív vállalkozói környezet megteremtése, hosszú távon fenntartható diverzifikált gazdasági szerkezet kialakítása</p>
<p>T2: Oktatási rendszer megoldására térségi javaslat kidolgozása.</p>	<p>V2: Kompakt városrészek kialakítása</p>	<p>K2: Érzékenyítési folyamatok támogatása – központi szerepkör felvállalása.</p>		
<p>T3: Egészségügyi rendszer alternatív ellátóhálózatának fejlesztése.</p>	<p>V3: Városi környezet, a lakosság életminőségének fejlesztése.</p>	<p>K3: Oktatás és nevelés támogatása.</p>	<p>G2: Szolgáltatási hálózat sokszínűségének és fejlődésének hosszú távú fenntarthatóságának támogatása.</p>	
<p>T4: Térségi foglalkoztatás elősegítése.</p>				<p>T5: Sportfejlesztések támogatása</p>
<p>Horizontális elvek</p>	<p>R1: Rendszeres monitoring a települést érintő és érintettségében lezajlott folyamatok tekintetében R2: Újszerű működési mechanizmusokra nyitott fejlesztési irányelvek. R3: Agilis településfejlesztés megteremtése. R4: Modern technológia adta lehetőségek iránti nyitottság fejlesztése. R5: Folyamatos szervezeti és önképzés támogatása.</p>			

5. KINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

5.1. A STRATÉGIÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA

Jelen Településfejlesztési Konceptió a tervezés első fázisában elkészült Megalapozó vizsgálatra alapszik, amely a 314/2012. (XI.8.). Korm. rendelet által előírt tartalmi követelményeknek megfelelően – a 2011-es népszámlálás és a legfrissebb statisztikai adatok feldolgozásával – készült, így valamennyi társadalmi, gazdasági és környezeti adatot tartalmaz, amely a településfejlesztési koncepció és a településrendezési eszközök elkészítéséhez szükséges. A megalapozó munkarész a legfrissebb adatok mellett a tendenciák feltárására, értékelésére is kiterjedt.

5.2. A MEGHATÁROZOTT TERÜLETIGÉNYES ELEMEL ALAPJÁN, JAVASLAT A MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA FŐ ELEMELNEK TÉRBELI RENDJÉRE ÉS A TERÜLET-FELHASZNÁLÁSRA IRÁNYULÓ TELEPÜLÉSSZERKEZETI VÁLTOZTATÁSOKRA

5.2.1. JAVASOLT TELEPÜLÉSSZERKEZETI VÁLTOZÁSOK

5.2.1.1. A TERÜLETFELHASZNÁLÁS MÓDOSÍTÁSÁRA VONATKOZÓ JAVASLATOK

Kisköre településszerkezeti terve kisebb módosításokkal hosszú távra biztosíthatja a település kiegyensúlyozott fejlődését. A javasolt területfelhasználás-változtatások:

- A hatályos településszerkezeti terv, illetve részterületekre vonatkozó módosításainak egységes szerkezetbe foglalása;
- A településszerkezeti terv és a szabályozási terv összhangjának megteremtése;
- Egyéb kisebb területekre vonatkozó területfelhasználási és övezeti módosítások a tervezett vagy lezajlott fejlesztésekkel összhangban a településszerkezeti terv felülvizsgálata alapján (pl. sportpálya, szennyvíztelep területének rendezése)
- A településrendezési terv készítésénél át kell gondolni, hogy a távlati fejlesztésre kijelölt területek mindegyike maradjon-e meg, mivel a demográfiai változások jelentősebb lakóterület-bővítéseket már nem indokolnak. A hatályos településrendezési terv lakóterületi, kertvárosias lakóterületeket jelölt ki a belterület közepén:
- Kertvárosias lakóterületek: a belterület városközponti területe fölött, a város és az üdülőterület között.

- Ipari és kereskedelmi szolgáltató területek megkötései gátjai a fejlesztéseknek, a korábbi megkötések indokai már nem jelentkeznek a településen.
- A korlátozott mezőgazdasági területek korlátozó tényezői idővel a módosítások által hatályon kívül lettek helyezve, így a területek újragondolása javasolt.
- A település északi határában lévő fejlesztési terület melletti mezőgazdasági terület átsorolásával a gazdasági, ipari funkció helyzetbehozását lehet megoldani a városba vezető főút mentén.
- A korábbi fejlesztési szándékok mentén létrejött speciális övezeteket keletkeztető, már nem releváns fejlesztések területeit a természeti területek közé emelése.

5.2.1.2. A TELEPÜLÉSSZERKEZETI ÁTALAKULÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖZLEKEDÉSI JAVASLATOK

A város területén jelentősebb új közlekedési nyomvonal létesítése nem tervezett. A későbbiekben kezelni kívánt C26 fejlesztési tömb olyan mértékű időszakos többletterhelést jelenthet a településnek, melynek közlekedéstechnikai feltárása külön eljárás keretében, a konkrét fejlesztés ismeretében kell megtörténjen.

Mindezek mellett a város területén feladatot a meglévő úthálózat karbantartása, illetve jobb minőségű kiépítése, továbbá a hiányzó szakaszokon, utcákban a szilárd burkolatú teljes kiépítés jelenti.

Környezeti és tájképi konfliktusok kiküszöbölése érdekében tehető intézkedések szerkezeti és övezeti javaslatai

5.2.1.3. EGYÉB, A TELEPÜLÉSI SAJÁTÓSSÁGOKAT ÉS KÖRNYEZETI MINŐSÉGET ÓVÓ, JAVÍTÓ INTÉZKEDÉSEK

Javasolt a földkábelre történő áttérés, a meglévő légvezetékek helyett is.

Az út- és közművesítési tervek zöldfelületi tervekkel való összehangolása.

A vízfolyások, csatornák zöldfelületi szerepének erősítése, a víz jelentőségének növelése, hangsúlyozása a tájképben.

A családi házas beépítésnél javasolt az ingatlanonkénti csapadékvíz-tározás és a csapadékvizek újrahasznosítása, továbbá a megújuló energia, különösen a napenergia alkalmazása.

A gazdasági területeken az elérhető legjobb technológia alkalmazása.

Ipari területek közműfejlesztése.

A sérült tájképi, környezeti elemek rehabilitációja, rekultivációja, a szennyezett területek, illegális hulladéklerakások felszámolása.

Megújuló energiaforrások arányának további növelése.

5.3. AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELMERE ÉS AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK ALAPÚ, FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSÉRE

Kisköre község kül-, és belterületén jelenleg mindösszesen 13 nyilvántartott lelőhely található, melyek általános védelem alatt állnak. A község határából jelenleg nem ismert védett vagy tájképi jelentőségűnek minősíthető régészeti lelőhely. Továbbá épített régészeti emlék sem található a nyilvántartási és adattári anyagok szerint.

Mindezek mellett számos további, részben az 1960-as évek óta ismert lelőhelyről vagy lelőhely részletről van tudomásunk a szakirodalmi anyagokból, de sajnos ezek védelembe helyezése, azaz nyilvántartásba vétele máig nem történt meg. A településen lezajló fejlesztések során a tájba illesztés és az építési követelményeknek történő megfelelés eszköze a Helyi építési szabályzat és a Településképi rendelet. A tervezés segítésére a település településképi arculati kézikönyve szolgál.

Az épített örökség védelmére a megyében a Megyei Főépítész Hivatal által gondozott honlap, az <https://allamifoepitesz.wordpress.com/> szolgál folyamatosan megújuló, korszerű és alkalmazható megoldásokkal. A településen belül keletkező építőanyagok fenntartható feldolgozása például egy olyan rendszer, amit a település forrás bevonása nélkül, pusztán szervezési feladatok ellátásával meg tud valósítani.

A megváltozott jogszabályi környezettel összhangban készült Településképi Arculati Kézikönyv és településképi rendelet biztosítja az értékek védelmét, a város arculati erősítését.

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

6.1. A KONCEPCIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ ESZKÖZ ÉS INTÉZMÉNYRENDSZER

Az önkormányzatok működését különböző jogszabályok teszik lehetővé. A speciális szabályozásoknak köszönhetően jól körülhatárolt tartalmi követelmények kerültek megállapításra az egyes dokumentumok elkészítésére vonatkozóan.

A végrehajtás eszközei lehetnek az önkormányzat által létrehozott rendeletek, melyek egyéb szakpolitikai és stratégia dokumentumokra, koncepciókra épülve tudnak felelős döntéseket megfogalmazni.

A nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek körébe tartoznak:

- a szabályozási tevékenységek,
- a településfejlesztési és -rendezési szerződések,
- az ingatlangazdálkodás,
- a településmarketing célú tevékenységek,
- a magántőke mobilizálása érdekében bizonyos helyi kedvezmények biztosítása, illetve
- a koordinációs és egyeztetési mechanizmusok kialakítása és működtetése.

Ahhoz, hogy a megfogalmazott célok megvalósítása megtörténjen, minden esetben szükséges, hogy az önkormányzat a képviselő testület jóváhagyásával olyan jogszabályokat fogalmazzon meg, melyek a célok elérést segítik, a települést a jövőképből megfogalmazott állapot felé mozdítják.

Mindezek mellett nagy szükség van a megvalósítás anyagi háttérének megteremtésére is. Ez két irányból tud történni. Az egyik a tudatos vagyongazdálkodás. Ennek során a vagyonelemek vizsgálatát és fejlesztési célokkal történő összevetését kell elvégezni. A másik a tőkebevonás és tőketeremtés. A pályázati forrásokon túl az önkormányzati adópolitika előre kalkulálható alapot tud nyújtani a bevételek és kiadások függvényében, hogy mekkora felhasználható tőkére tud szert tenni. Mindezek mellett ez kedvezményi rendszert is tud biztosítani, ami által a cél az új, lehetőleg nagyobb hozzáadott értéket előállító vállalkozások településre vonzása, a turizmusból származó közvetlen vagy közvetett bevételek növelése, illetve a már itt lévő vállalkozások megerősítése.

A befektetések ösztönzésére az önkormányzat feladata, hogy a saját fejlesztői portfólióját megalkossa és karban tartsa. Ez lehetőséget biztosít, hogy a potenciális fejlesztők számára a lehető legjobb megoldásokat tudja nyújtani. A megegyezések során fontos, hogy olyan

menedzsment működjön a településen, aki teljes mértékben átlátja a gazdasági következményeket és érdekeket, így lehetőséget tud teremteni az egyes beruházások települési értéknövelésének.

6.2. JAVASLAT A KONCEPCIÓ ÉS A VÁLTOZÁSOK NYOMON KÖVETÉSÉRE, A FELÜLVIZSGÁLAT RENDJÉRE

A településfejlesztési koncepció megállapításai, jövőképe és kapcsolódó céljai egyaránt a helyzetfeltárás alapján szerzett információkon alapul, így megalapozottan bízhatunk azok megvalósításból származó eredményekben. Mégis az információk helyenként hiányos jellege miatt és főleg a külső és belső környezet folyamatos változása miatt a célok teljesülése és az eredmények létrejötte nem tekinthető automatikusnak. A települések működése és még inkább azok fejlesztése és fejlődése annyira komplex, sokszereplős folyamat, mely jellegénél fogva a megvalósulást menedzselő szervezet számára csak korlátozottan lehetséges.

A településfejlesztésben ugyan még nem terjedt el, de a felgyorsult piaci körülményekhez alkalmazkodó cégek esetében már napi szinten használt eszközként jelenik meg az úgynevezett PDCA ciklus.

A PDCA-ciklus egy ismétlődő, négylépéses menedzsment módszer, amelyet a termékek és folyamatok kontrolljára és folyamatos fejlesztésére használnak. A PDCA ciklus egy másik verziója az OPDCA, amelyben az "O" a megfigyelést (observation), a jelen helyzet tanulmányozását, vagy „a jelen helyzet megragadását” jelenti. A PDCA-ciklus szorosan kapcsolódik a lean termelés és a Toyota gyártási filozófia irodalmához. A betűk jelentése az egyes változatokban:

PDCA: plan - tervezés, do – cselekvés, check – ellenőrzés, act - beavatkozás

OPDCA: observation - megfigyelés, plan - tervezés, do – cselekvés, check – ellenőrzés, act - beavatkozás

Ennek a rendszernek is alapja a monitoring megvalósítása. Monitoring rendszer alatt egy folyamatosan fejlődő és változó folyamatot kell érteni. Ez a rendszer csak és kizárólag akkor tud hatékonyan működni, ha képes beépülni a mindennapok rutinjába.